

HET 'NATUURLIJK WERKEN' MELKVEEHOUDERIJSSYSTEEM KAN JAARLIJKS €20.000 MEER OPLEVEREN DAN EEN CONVENTIONELE WERKWIJZE.

€20.000 per jaar meer verdienen

KOEIEN zo lang mogelijk laten grazen, geen mais en beperkt krachtvoer bijvoeren, kan circa 58 procent meer arbeidsopbrengst opleveren dan de werkwijze op een conventioneel melkveebedrijf. Dat is de belangrijkste conclusie uit het rapport *Economische resultaten van het 'Natuurlijk werken' melkveehouderijsysteem in Nederland*.

Linda Krijgsman, student Animal Sciences, vergeleek de economische resultaten van een optimaal 'Natuurlijk werken' (kortweg NW)-systeem met Jersey-koeien met die van een optimaal conventioneel melkveebedrijf. Dat gebeurde in opdracht van het bedrijf Pure Graze bij de leerstoel-

FOTO: HENK RISWICK

De bedrijfsopzet 'Natuurlijk werken' is gebaseerd op maximale weidegang en kent een optimale bedrijfs-grootte van 50 hectare grond met 90 Jersey-melk-koeien.

men lagere bedrijfskosten en een hoger inkomen per koe kunnen opleveren dan conventionele systemen. „We zien dat in studies in Ierland, Nieuw-Zeeland en de Verenigde Staten”, zegt Krijgsman.

Het bedrijf Pure Graze ontwikkelde in Nederland een melkveehouderijsysteem gebaseerd op maximale weidegang, dat 'Natuurlijk werken' wordt genoemd. Basis van deze lagekostenstrategie is een intensief beweidingssysteem (weiden vanaf april tot en met december) met voorjaarsafkalving. „De hogere energiebehoefte van koeien in de lactatie wordt afgestemd op het aanbod van vers gras”, zegt Ado Bloemendal, directeur van Pure Graze. „De koeien produceren in het voorjaar en begin van de zomer de meeste melk, wanneer de grasgroei maximaal is. In de winter staan de oudmelkte, drachtige of droge koeien drie maanden op stal. Je kunt toe met een eenvoudige stal, dat verlaagt de vaste kosten.”

Stripgrazen en het inzaaien van grasklavermengsels optimaliseert de graslandbenutting, want er wordt geen kunstmest gebruikt. In Nederland werken 15 veehouders met het NW-systeem.

Lagere kosten

Op een optimaal NW-melkveebedrijf zijn de opbrengsten uit melk, omzet en aanwas en bedrijfstoetslag €211.871 per jaar. Op een conventioneel bedrijf is dat door meer liters en een hoger eiwitgehalte €229.352. Maar onder de streep houdt een NW-melkveehouder meer over dankzij lagere kosten. Onder andere die van de ruwvoer-voorziening; deze zijn €12.647, tegen €29.552 op een conventioneel bedrijf. Ook wordt veel minder geld besteed aan krachtvoer, €9.935 in plaats van €20.394 en aan meststoffen en mest injecteren: €5.459 om €11.056. ■

groep Bedrijfseconomie van Wageningen Universiteit.

Het NW-systeem is in dit model goed voor een arbeidsopbrengst van €55.716 per jaar, op het conventionele bedrijf is dat €35.326. Een optimaal

NW-bedrijf heeft 90 koeien op 50 hectare grond.

Maximale beweiding

Ondanks de lagere melkproductie per koe, blijkt dat op weidegang gebaseerde syste-

'Duurzaam én rendabel'

Een melkveehouderijsysteem gebaseerd op maximale beweiding sluit goed aan bij de groeiende maatschappelijke wens van een verantwoorde voedselproductie. Linda Krijgsman, student Animal Sciences: „Wij wilden graag onderzoeken of de economische resultaten van een Natuurlijk Werken (NW)-systeem ook goed uitpakken. Het blijkt dat een optimaal NW-systeem een zeer goedkope methode van voerverstrekking is. Met 90 koeien op 50 hectare is een goede boterham te verdienen.”

Hoe is de bedrijfsvergelijking gedaan?

„Ik heb eerst de financiële gegevens van boekjaar 2009, van vier bedrijven die de Natuurlijk Werken-

strategie volgen, vergeleken met die van conventionele bedrijven uit de LEI-boekhouding. Hieruit bleek het bedrijfssaldo op deze bedrijven bijna €9.000 hoger dan op een conventioneel bedrijf. Om een zuivere vergelijking tussen een NW-bedrijf en conventioneel bedrijf mogelijk te maken, zijn beide bedrijfstypen vervolgens met een zogenaamd Lineair Pro-

grammeringsmodel geoptimaliseerd.”

Wat houdt optimaliseren volgens lineair programmeren in?

„Het doel van het lineair programmeringsmodel is maximaliseren van het bedrijfs-saldo. Op basis van dit saldo en de vaste kosten berekenen we dan de uiteindelijke arbeidsopbrengst. Voor het optimale Natuurlijk Werken-bedrijf kiezen we voor Jersey-koeien. Deze dieren zijn lichter en hebben

minder energie nodig voor onderhoudsbehoefte. Dit komt ten goede aan deze bedrijfsvoering. Daarnaast is goed management van grasklaverweiden belangrijk voor een optimaal bedrijfsresultaat.”

Voor wie is omschakeling naar een NW-systeem interessant?

„Veehouders die willen omschakelen, moeten vooral geloven in een andere manier van werken. Maar Natuurlijk Werken is ook economisch gezien interessant. Het gaat nog een stap verder dan de biologische werkwijze. Dat biedt mogelijkheden om melk met meer omega 3-vetzuren uit dit milieuvriendelijke systeem beter te verwaarden. Dat kan een extra plus geven op de opbrengstprijs van de melk.”

PROFIEL

Naam: Linda Krijgsman (22).

Organisatie: Wageningen Universiteit.

Functie: student Animal Sciences.

FOTO: JAN WILLEM SCHOUTEN